

پاشک ئهدهبی ۷ ۷۱

لاسایی کردنهوهی کویرانه هه موو شتیکی کوشتین!

گهلانی دنیا هه میسه تیکه لای بوون ئه گهر ئه تیکه لای بوونهش به زور و داگیر کردنیش بوو بییت وهک میژوو باسی ئەکات . به لām ئه تیکه لای بوونه له سهر حسابی زهوتکردن و داهینانی گه لیک بۆ گه لیک تر نه بووه ، ههروهها له سهر حسابی لاسایی کردنهوهی کویرانهش نه بووه وهک میژوو باسی ئەکات . تهنا ته شاعیران و نووسهرانی

رابوردوی کوردیش ئهوه بیان نه کردوه به لām ئه مپو لای ئیمه وانى یه و زور بهی شاعیران و نووسهران ئه سیغه تهبان له دهست داوه و کویرانه لاسایی هه موو شتیکی خه لکی تر نه که نه وه به بی ئه وهی گوێ بدنه ئه وهی که ئه لاسایی کردنه وه کویرانه یه ئه بیان کوژیست و ئه دهبی کوردیش مال و یران ئەکات . ئه وان ئه لاسایی کردنه وه یه به

ئیرسیکی تازه گهری و روشنبیری ئه زانن و به سهر و بهروه تی خزان و کویرانهش دروینه تیادا ئەکهن . ئیتر هه یچ حسابیک بۆ ئه وه ناکهن که ئه وان خه لکی ناو گه لیکن سهره پای ئه وهی ژیر دهست و داگیر کراوه و دابه شکراوه هه موو تایبه ته ندیه کی له گه ل هه ی گهلانی تری دور و نزیکدا جیاوازه و دهنگن و رهنگی تایبه تی خوێ هه یه که

له هی هه یچ گه لیک تر ناچیت ئه مه جگه له وهی شارستانی یه تی جیاوازه و داب و نه ری تی خوێ هه یه و ئاستی روشنبیری وهک هی ئه وانى تر نی یه هه موو ئه و جیاوازیانه ری به وه نادن مرۆقیکی کورد له مرۆقیکی روسی یا ئه وروپی یا ئه فریقی یا عه ره بی یا یا هتد بچیت و ئه م له یه که نه چوونهش جیاوازی له هه موو شتهکاندا دروست ئەکات و

مرۆقیکی ناتوانی له مرۆقیکی تر بچیت هه ر ئه مهش ئه بیته هوی ئه وهی که لاسایی کردنه وهی کویرانه به ره و توانا و داهینانی له یه کیکه وه بۆ یه کیکی تر بکوژیست . ئه مپو ئیمه وهک کورد به و ده رده وه گرفتارین و خه ریکه به هه ره و توانای ئه ده بی و روشنبیریمان کویر ئه بیته وه .

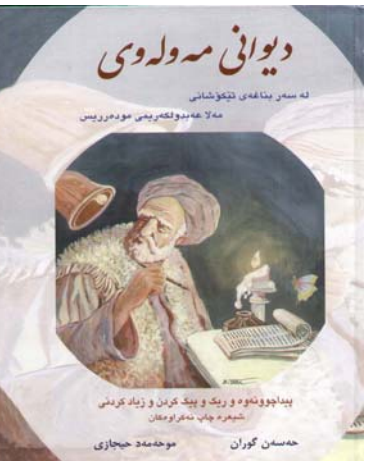
راوه ماسی چاپگر اووی تازه

بیگومان که م بن ئه و که سانه ی ناوی ئه م رۆمانی (راوه ماسی) یه ی بیستییت نهک خویندبیته وه دیاره ئه مهش هوی زوره یه کی که له و هویانه ئه وه یه خاوه نه که ی (فازیل که ریم ئه حمه د) که سیکی بی دهنگ و گۆشه گیر و دور له وه یه هه ز به خو درخستن بکات که ئه م سیغه تانه بۆ

هونه ریی و ئه ده بی دای رۆمانی (ژانی گه ل) ئه خویندبیته وه ئه مه راستی یه که و کاره ئه ده بی و هونه ره ئه ده بی یه که ی ئه و رۆمانه خوێ به ده می خوێ هاوار ئەکات . ئه م رۆمانه سالی ۱۹۸۴ له ولاتی (ئه لمانیا) دا نووسراوه و له سالی ۱۹۸۶ دا چاپکراوه له ناو پیشمه رگه دا له و سالانه دا شتیکی شاراره نه بووه به لکو ده ستاو ده ستی پی ئه کرا به لām له شارو شارۆچکه کانی ژیر ده ستی دوژمندا نه بیستراوه و نه زانراوه . رۆمانی (راوه ماسی) هونه ریکی نوی ی رۆمانی کوردی یه وهک چوون (چای شیرین) (حسین عارف) له سه ره تای شه سه تهکاندا هونه ریکی نوی ی دای هونه ری چیرۆکی (کویره ی) بوو ئه م رۆمانه ناوینه یه کی هونه ری نوی یه که ژبانی کۆمه لگای کورد و شۆرش کۆن و نوی کوردو له ولاتاندا خه م و ده ردی ئاواره بوونی کوردیش سه رجه م له (هه شتا - نه وه د) لاپه ره یه کدا هونه ره ندانه ئه خاته روو . ئه وهی ئه و رۆزگارانه شی نه دی بیست دور و نزیک خوێ تیا ئه بینیته وه و میژوو یه کیشی تیادا ئه خویندبیته وه له بهر ئه وه نه بیست و نه خویندنه وهی ئه م رۆمانه له لایه ن خوینده وارن و خوینده رانی کورد وه به لگه ی ته وه زه لی و بی ناگایی ئه وانه ده رباره ی رووداوه کانی روشنبیری نه ته وه که ی خوینان که ئه مهش شوهریی یه کی تا بلنی گه وره یه بۆ خوینده وارانی کورد که له ئه نه قه ست بۆ ئه وهی بلین خوینده وار و روشنبیرن به ره مه کانی نی تشه وکی وکی له ماله کانیاندا که وتوووه توژیان لی نیشتوووه به لām هه یچ ناگایه کیان بۆ نمونه له رۆمانی (راوه ماسی) نی یه و ناوی (فازیل که ریم ئه حمه د) یه شیان نه بیستوووه ته نها له بهر ئه وهی ده هۆلیکی شری حیزبایه تی له شۆرشه یه تی له پشته وه نی یه و پرۆپاگه ندی بۆ ناکری!

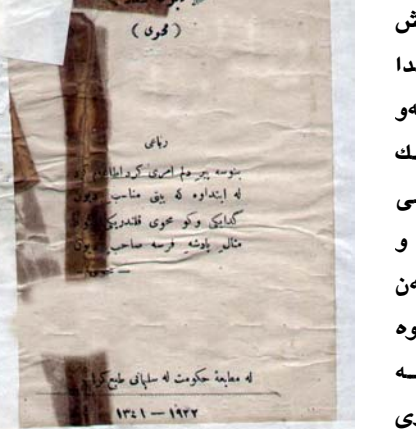
چ له رووی راست و دروستی ئه و کۆکردنه وهی شاعیرانه وه و چ له رووی ئه وهی ئه و چاپکردنه ی کامیان راسته ؟ هه ر که س له م دیوانی شاعیرانه ی کورد ورد ئه بیته وه هه ست ئەکات به ره می ئه و که ساسانهش دوو چاری شیواندن و خراپ کردن بوون و هه ر که س هه لئه ستی به ئاره زووی خوێ شیعری ئه و شاعیرانه ده ستکاری ئەکات جاری واش هه یه شاعیران بۆ دانه نی ، ئه و کاره ناپه سه ند و نامرۆقانه یه یه له م ولاته دا ئەکری و له ناو ئه م گه له شدا قبول ئەکری له هه یچ بسته زه وی یه کی تر و له ناو هه یچ گه لیک تر دا نی یه بۆ نمونه کاتیکی (ئه حمه دی شاملق)

یه کدوو شت بۆ خوینده ری تازه ی کوردی ئه م سه رده مه ده ره که وی : ۱/ بۆی ده ره که وی زمانی کوردی ته مه نی نووسین و پی نووسینی زور که مه که سه ده یه که ته واو ناکات . ۲/

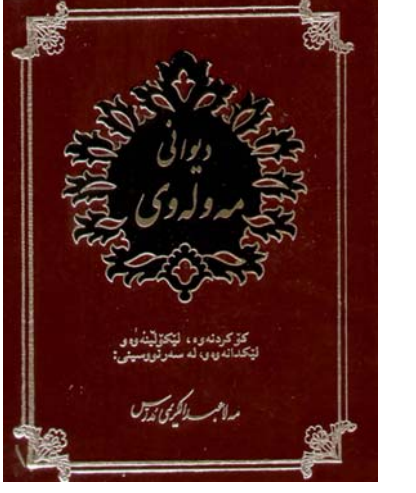

بۆی ده ره که وی له دیر زه مانه وه دیوانی شاعیره گه وره کان بهر له م چاپکردنه ی له به رده ستی ئه ودان چاپکراون و له گه ل چاپکردنه کانی ئیستایاندا جیاوازیان هه یه و ده ستکاری شاعیره کانی شیان کراوه . کاتیکی لیره وه دیننه سه ر باسه که ی مه به ستمانه که ئه ویش چاپکردنه وه دیوانی (مه وله وی) یه که تا ئیستا چه ندین جار چاپکراوه ته وه هه ر چاپه بۆ ئه وی تر جیاوازی هه یه ، چ له پروی کۆکردنه وهی شاعیره کانییه وه و

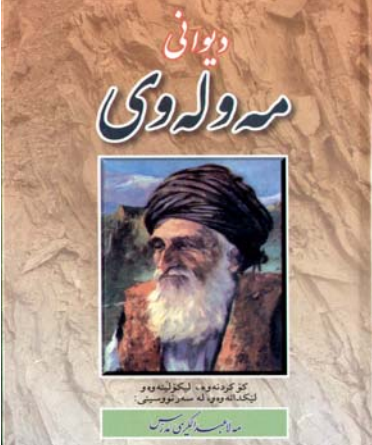
نووسینی کوردی ته مه نیکی زوری نی یه ئه گه ر (پیره میردی نه مر) نه بوو یه رهنگه نووسینی کوردی له ته مه نهش که متر بوو یه ، چونکه بهر له و شاعیره کان و میرزاکان و خوینده وارنه کانی کورد به خه تی (فارسی) کوردیان ئه نووسی یه وه . له سالانی سی یه کانی سه ده ی بیسته مه وه به هه ول و کۆششی (پیره میردی نه مر) ورده ورده خه تیکی تایبه ته به زمانی کوردی له (ئه لف و بی) ی عه ره بی یه وه پیکه ات که تا ئیستاش به رده وامه . دیاره شیعری کوردیش بیه وی و نه یه وی په یوه ندی به و کیشه ی زمانه وه هه یه که باسی لیوه کرا چونکه به و پیکه اتنی (خه ته) به ره به ره دیوانی شاعیره کانی کورد

هاتنه دنیا چاپکردنه وه له سه ره تای بیسته کانی سه ده ی بیسته مدا (عه لی که مال باپیری شاعیر یه که مین که سیکی بوو که داوی له (میچه رسۆن) کرد دیوانی (مه حوی) بۆ چاپ بکات و ئه ویش بی دلنی نه کرد و له (مه ته به عی حکومت) دا سالی (۱۹۲۲) دیوانی (مه حوی) چاپکرد که ئه مه یه که مین دیوانی شاعیر کوردییه له ته واوی میژوو کۆن و نوی ی کوردیدا و یه که مین کتیبی کوردیشه که شارستانی یه تی دیوه . تا ئیره

هه موو دیوانی (حافظ) ی کۆکردنه وه ته نها یه کدوو لاپه ره ی پیشه کی بۆ نووسی و به بی هه یچ ده سکاریه ک دیوانه که ی چاپکرد . به لām لای کورد و نی یه و به پیچه وانیه هه موو عورفیکی دنیا وه کار له گه ل شیعری شاعیره کانی ئەکات و که سی ش ده ستی ناگریست ئه مهش چه ند چاپیکی دیوانی (مه وله وی) یه ، بۆ نمونه که که س نازانیست کامیان راست ئەکهن و کامیشیان پیایو درۆن!!!

نووسه ری ئه مپو ده ست نادات هه ر که س واییت مردووش ناوی نابیستی . رهنگه زور که متریش بن ئه وانیه ی ناوی (فازیل که ریم ئه حمه د) یان بیستییت ته نها له بهر ئه وهی بی دهنگ و ده هۆلیکی شری حیزبایه تی له پشتی یه وه نی یه ئه گه رچی ئه و یه کیکه له خه لکه شۆرشگیره کانی رۆزگاری ته نگانه ی ئه م ولاته و پیشمه رگه یه کی دیرینی رۆژانی سه خته و کاتیکی ئه و مه سه ئولی یه تی راگه یانندی شۆرشیکی به ده ست بوو که خه لکی به سیبه ری خوینان ئه وت : (بقه) که چی به م هه موو سیغه تانه شه وه که س ناوی نه بیستوووه و رهنگه زور که س لایان سه یر بیست نووسه ریکی وهها هه بیست و سه ره پای ئه وهی کورته چیرۆکی زورچاکی هه یه و نووسینی چاکی تریشی زوره خاوه نی رۆمانیکی زور به هادارو به پیژه به ناوی (راوه ماسی) یه وه . هه ر که س (راوه ماسی) بخویندبیته وه رووداویکی